NGN

- Koncepcia ITU-T pre konvergovanú sieť
- Umožňuje konvergenciu medzi hlasovými a dátovými sieťami
- Využíva distribuovanú sieťovú infraštruktúru
- Oddelenie prístupovej a transportnej siete, služieb a riadenia
- Transportná vrstva využíva IP protokol (resp. IP/MPLS)
- Zavádza vyššiu úroveň štandardizácie

Definícia

Next Generation Network (NGN) je paketovo orientovaná sieť schopná poskytovať telekomunikačné služby, ktorá umožňuje využitie viacerých širokopásmových, kvalitu služby podporujúcich transportných technológií a v ktorej sú funkcie týkajúce sa služieb nezávislé od použitých transportných technológií.

Charakteristika

- Umožňuje neobmedzovaný prístup používateľov k sieťam, poskytovateľom služieb alebo službám podľa ich výberu
- Podporuje univerzálnu mobilitu, ktorá umožní nepretržité a všade dostupné poskytovanie služieb používateľom
- NGN možno rozdeliť na
  - o 2 časti
    - Service Stratum
    - Transport Stratum
  - 4 vrstvy
    - Prístupová vrstva
    - Transportná vrstva
    - Vrstva riadenia
    - Vrstva služieb
- Spolupráca medzi vrstvami a inými sieťami je realizovaná prostredníctvom otvorených rozhraní
- Transparentné riadenie rôznych transportných technológií (ATM, IP, TDM, FR, ...)
- Využíva štandardizované sieťové prvky (brány, softswitch, aplikačné servery, ...)

Štandardizácia

- ITU (séria Y.2xxx)
- ETSI TISPAN
  - Release 1 2006
  - Release 2 2007
  - Release 3 2009
- 3GPP R5, R6, R7

ETSI TISPAN

- NGN Core Network
  - Vychádza z IMS podľa 3GPP ver.6 a 3GPP2 revízia A pre IP multimediálne aplikácie
  - Sieťová transportná technológia = IP
  - o Musí podporovať výmenu PSTN/ISDN a migračné scenáre
- NGN rozhrania
  - Sieť môže byť rozdelené na segmenty, ktoré môžu byť samostatnými administratívnymi doménami
- Mobilita
  - NGN musí, v sieťach ktoré to umožňujú, podporovať mobilitu služieb, používateľov a koncových zariadení
  - o NGN Release 1:
    - Musí podporovať nomádnosť
    - Nemusí podporovať handover

Vrstvy NGN

- Prístupová vrstva
  - Poskytuje infraštruktúru, napr. prístupovú sieť medzi koncovým používateľom a transportnou sieťou
  - Prístupová sieť môže byť bezdrôtová alebo pevná a môže využívať rôzne prenosové médiá
- Transportná vrstva
  - Zabezpečuje prenos medzi jednotlivými uzlami (bodmi) siete, ku ktorým sú pripojené prístupové siete

- Prepája fyzické prvky umiestnené v jednotlivých vrstvách referenčnej architektúry
- Umožňuje prenos rôznych typov prevádzky (signalizácia, interaktívne dáta, video v reálnom čase, hlasová komunikácia, ...)
- Vrstva riadenia
  - Zahŕňa riadenie sieťových prvkov a riadenie služieb
  - Je zodpovedná za zostavenie, riadenie a zrušenie multimediálneho spojenia
  - o Zabezpečuje riadenie zdrojov v závislosti od požiadaviek na službu
    - Jedným z hlavných princípov NGN je oddelenie riadiacej logiky od spojovacieho hardvéru
- Vrstva služieb
  - Ponúka funkcie základných služieb, ktoré môžu byť použité na vytvorenie komplexnejších a sofistikovanejších služieb a aplikácií
  - o Riadi priebeh služby na základe logiky služby

Transportná vrstva

- Z hľadiska funkčnej architektúry NGN sa v transportnej vrstve nachádzajú
  - Transportná riadiaca subvrstva
    - NASS (Network Attachement Subsystem Subsystém prístupu k sieti)
    - RACS (Resource and Admission Control Subsystem Subsystém radenia zdroja a prístupu)
  - Prenosové funkcie
    - MGF (Media Gateway Function Funkcia mediálneho sieťového priechodu)
    - BGF (Border Gateway Function Funkcia hraničného sieťového priechodu)
    - SGF (Signalling Gateway Funtion Funkcia signalizačného sieťového priechodu)
    - RCEF (Resource Control Enforcement Function Funkcia riadenia prostriedku výkonu)
    - ARF (Access Relay Function Funkcia prístupového prenosu)
    - AMF (Access Management Function Funkcia riadenia prístupu)

- MRFP (Multimedia Resource Function Processor Procesor funkcie multimediálneho zdroja)
- BTF (Basic Transport Function Základná transportná funkcia)
- Subsystém prístupu k sieti (NASS)
  - o Poskytuje funkcie
    - Dynamické poskytovanie IP adries a ďalších konfiguračných parametrov koncového zariadenia
    - Overenie totožnosti, ktoré sa uskutočňuje vo vrstve IP, pred procedúrou prideľovania adresy alebo počas nej
    - Oprávnenie sieťového prístupu vychádzajúce z profilov používateľa
    - Manažérstvo umiestnenia, ktoré sa uskutočňuje vo vrstve IP
  - Architektúra NGN, 1. vydanie, nerieši prípad samostatného NASS, ktorý podporuje viacnásobné prístupové siete
- Subsystém radenia zdroja a prístupu (RACS)
  - o Poskytuje funkcie riadenia prístupu a riadenia priechodu
  - Riadenie prístupu zahŕňa kontrolu oprávnenia, ktorá vychádza z profilov používateľa uchovávaných v subsystéme prístupu k sieti, zo špecifických pravidiel politiky prevádzkovateľa a z dostupnosti zdrojov
  - Kontrola dostupnosti zdrojov znamená, že funkcia riadenia prístupu overuje, či je požadovaná šírka pásma kompatibilná s predpísanou šírkou pásma aj s úhrnom šírky pásma už použitej tým istým používateľom na tom istom prístupe, eventuálne ďalšími používateľmi, ktorí majú tie isté zdroje
- Funkcia hraničného sieťového priechodu (BGF)
  - Poskytuje rozhranie medzi dvomi prenosovými doménami IP
  - Poznáme dva hlavné typy BGF
    - BGF chrbticovej siete (C-BGF), ktorá je na hranici medzi prístupovou sieťou a chrbticovou sieťou na strane chrbticovej siete
    - Prepojovaciu BGF (I-BGF), ktorá je na hranici medzi dvoma chrbticovými sieťami
  - o Podporuje jednu alebo viac nasledujúcich funkcií
    - Otvorenie alebo zatvorenie priechodov (t.j. filtrovanie paketov v závislosti od "IP adresa/port")
    - Prideľovanie a prevod adries IP a čísel portov (NAPT)
    - Spolupráca medzi sieťami IPv4 a IPv6 (NAPT-PT)
    - Skrývanie topológie
    - Priechod k hostiteľskému NAT
    - Označovanie paketov odchádzajúcej prevádzky

- Pridelenie zdroja a rezervácia šírky pásma na prevádzku v doprednom aj spätnom smere
- Kontrola prichádzajúcej prevádzky
- Ochrana proti napodobňovaniu adries IP
- Použitie tarifikácie
- Funkcia prístupového prenosu (ARF)
  - Zabezpečuje komunikáciu medzi účastníckym zariadením a NASS
    - Prijíma požiadavky od účastníckeho zariadenia a posiela ich do NASS
    - Požiadavky môže dopĺňať o konfiguračné informácie
- Access Management Function (AMF)
  - Vykonáva preklad požiadaviek o sieťové spojenie z koncového zariadenia do formátu vhodného pre NASS
- Funkcia mediálneho sieťového priechodu (MGF)
  - Zabezpečuje funkcie mapovania média a prekódovania medzi IP doménou a časťou využívajúcou prepájanie okruhov
  - o Môže zabezpečovať konferenčné funkcie a vysielanie tónov a oznámení
  - o Typy MGF
    - Bytová NGF (R-NGF, Residential MGF), nachádza sa v objektoch zákazníka
    - Prístupová NGF (A-NGF, Access MGF), ktorá je v objektoch prevádzkovateľa siete v prístupovej sieti IP, alebo v chrbticovej sieti
    - Zväzková MGF (T-MGF, Trunking MGF), ktorá je na hranici medzi chrbticovou sieťou IP a PSTN/ISDN
  - A-MGF zabezpečujú prístup k službám PES (PSTN/ISDN Emulation Subsystem)
- Procesor funkcie multimediálneho zdroja (MRFP)
  - Zabezpečuje špeciálne funkcie pre spracovanie zdrojov, ktoré neposkytuje MGF, napr. zdroje pre podporu multimediálnych konferencií, implementovanie IVR (Interactive voice response) a pod.
- Funkcia signalizačného sieťového priechodu (SGF)
  - Zabezpečuje konverziu signalizácie medzi SS7 a IP a úrovni transportnej vrstvy
  - Medzi funkcie patrí
    - Prenos vyšších vrstiev signalizácie SS7 cez IP s využitím SCCP hlavičiek
    - Funkcia SS7 firewall (kontroluje MTP a SCCP hlavičky)

Vrstva služieb

- Service stratum
  - Obsahuje subsystémy
    - IMS ("Core" IP Multimedia Subsystem) IP multimediálny subsystém
    - PES (PSTN/ISDN Emulation Subsystem) Subsystém emulácie PSTN/ISDN
    - IPTV subsystém
    - Iné multimediálne subsystémy
    - Funkčné entity dostupné pre viac ako jeden subsystém
      - UPSF (User Profile Server Function)
        - funkcia servera používateľského profilu
      - SLF (Subscription Locator Function)
        - funkcia lokátora predplatného
      - ASF (Application Server Function)
        - o funkcia aplikačného servera
      - IWF (Interworking Function)
        - funkcia spolupráce
- Funkcia servera používateľského profilu (UPSF User Profile Server Function)
  - Zabezpečuje uchovávanie nasledovných informácií o používateľovi
    - Informácie o identifikácií, číslovaní a adresovaní
    - Bezpečnostné informácie
      - Potrebné pre autentifikáciu a autorizáciu
    - Informácie o polohe v rámci NGN
      - UPSF podporuje registráciu používateľa a uchováva informácie o jeho polohe v rámci systému
    - Informácie o profile
  - Môže uchovávať informácie týkajúce sa profilu používateľa pre niekoľko riadiacich subsystémov
  - Neuchováva informácia vzťahujúce sa k IP konektivite
    - Túto funkciu zabezpečuje NASS
- Funkcia lokátora predplatného (SLF Subscription Locator Function)
  - Využívaná podsystémami na riadenie služieb a ASF na určenie UPSF uchovávajúceho užívateľský profil pre prístup k službe pre konkrétneho užívateľa
- Funkcia spolupráce (IWF Interworking Function)

- Zabezpečuje spoluprácu protokolov používaných v rámci TISPAN podsystémov na riadenie služieb a iných IP signalizačných protokolov
- Funckia aplikačného servera (ASF Application Server Function)
  - Poskytuje služby s pridanou hodnotou (VAS Value Added Services)
  - Nachádza sa mimo danej siete (u používateľa, alebo u 3. strany)
  - Sú 2 typy
    - ASF typ 1 spolupracuje priamo s RACS
    - ASF typ 2 využíva niektorý riadiaci subsystém
- PSTN/ISDN služby
  - Emulácia PSTN/ISDN
    - NGN podporuje postupnú migráciu zariadení a PSTN/ISDN služieb
    - Kľúčové scenáre
      - Náhrada PSTN/ISDN (celá, alebo po častiach)
      - Podpora súčasných koncových zariadení pripojených (priamo, alebo nepriamo) k NGN
    - Je použitý rovnaký model zostavenia spojenia a signalizačné protokoly ako v PSTN/ISDN
    - Možnosť pripojenia súčasných koncových zariadení na UNI
  - Simulácia PSTN/ISDN
    - Simulácia proces poskytovania služieb podobných PSTN/ISDN pre hlasové a multimediálne koncové zariadenia
    - Model zostavenia spojenia a signalizačného protokoly sa líšia od PSTN/ISDN
    - Simulácia PSTN/ISDN je poskytovaná na UNI (rozhranie používateľsieť)

IMS

- Call Session Control Function (CSCF)
  - Zostavuje, monitoruje, podporuje a ruší multimediálne relácie (spojenia) a manažuje interakcie užívateľských služieb
  - Typy
    - P-CSCF (Proxy CSCF) slúži ako prvý bod kontaktu UE s IMS
    - S-CSCF (Serving CSCF) riadi relácie (spojenia) v sieti
    - I-CSCF (Interogating CSCF) slúži ako bod kontaktu v sieti operátora pre všetky IMS spojenia smerované k lokálnemu účastníkovi, alebo účastníkovi v roamingu, ktorý sa momentálne nachádza v danej sieti

- Môže vykonávať extra funkcie pre smerovanie tranzitnej prevádzky
- Media Gateway Control Function (MGCF)
  - Umožňuje riadiť T-MGF (Trunking Media Gateway Function) prostredníctvom štandardizovaných rozhraní
  - Funkcie
    - Rezervuje / uvoľňuje zdroje mediálnej brány
    - Komunikuje s CSCF, BGCF a sieťami na báze prepájania okruhov
    - Robí konverziu protokolov medzi ISUP a SIP
    - Podporuje spoluprácu medzi SIP a nie spojovo viazanou SS7 signalizáciou (napr. TCAP)
    - Určuje ďalší IP uzol pre spojenia prichádzajúce z klasických sietí
    - V prípade tranzitu vykonáva funkcie potrebné pre zabezpečenie smerovania tranzitnej prevádzky
- Multimedia Resource Function Controller (MRFC)
  - V spolupráci s MRFP zabezpečuje zdroje v chrbticovej sieti pre podporu služieb
  - Interpretuje informácie prichádzajúce z AS cez S-CSCF a riadi podľa nich MRFP
- Breakout Gateway Control Function (BGCF)
  - Vyberá PSTN sieť do ktorej sa má volanie (breakout) uskutočniť a vyberá MGCF vo zvolenej sieti
- Služby s pridanou hodnotou (VAS)
  - IMS môže využívať 3 typy ASF (Application Server Function)
    - SIP aplikačný server
      - môže obsahovať funkciu SCIM (Service Capability Interaction Manager) a iných aplikačných serverov
    - IM-SSF (IP Multimedia Service Switching Function) aplikačný server
      - umožňuje prístup k IN službám implementovaných prostredníctvom štandardných SCP. IM-SSF zabezpečuje emulovanie IN modelu volaní prostredníctvom SIP signalizácie, spoluprácu s INAP a ďalšie
    - OSA SCS (Service Capability Server) aplikačný server
      - Umožňuje prístup k OSA aplikáciám podľa OSA/Parlay špecifikácií